

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าที่เข้ารับบริการศูนย์บริการเฉพาะทางโรงพยาบาลเวชธานี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีรายละเอียด วิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ลูกค้าที่มาใช้บริการศูนย์บริการเฉพาะทาง 7 ศูนย์ ของโรงพยาบาลเวชธานี ได้แก่ ศูนย์ตรวจสุขภาพ ศูนย์ไตเทียม ศูนย์ทันตกรรม Dentalis ศูนย์เบาหวาน ไทรอยด์และต่อมไร้ท่อ ศูนย์ผิวหนังเลเซอร์และความงาม ศูนย์ฟื้นฟูข้อเสื่อมเวชธานี ศูนย์สมองและระบบประสาทในเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2553 โดยกำหนดจำนวนประชากรจากจำนวนลูกค้าที่มาใช้บริการในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งมีจำนวน 24,597 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ลูกค้าที่มาใช้บริการศูนย์บริการเฉพาะทางโรงพยาบาลเวชธานี ทั้ง 7 ศูนย์ ทำการสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

2.1 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณของ Yamane' (อ้างถึงใน สุธรรค์ อมรรตตันศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา และบุญมี พันธุ์ไทย, 2545, หน้า 125) ที่ระดับ

ความเชื่อมั่น 95% และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างลูกค้าจำนวน 400 คน

2.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบโควตา (quota sampling) อย่างมีสัดส่วนตามศูนย์บริการเฉพาะทาง ดังตาราง 1

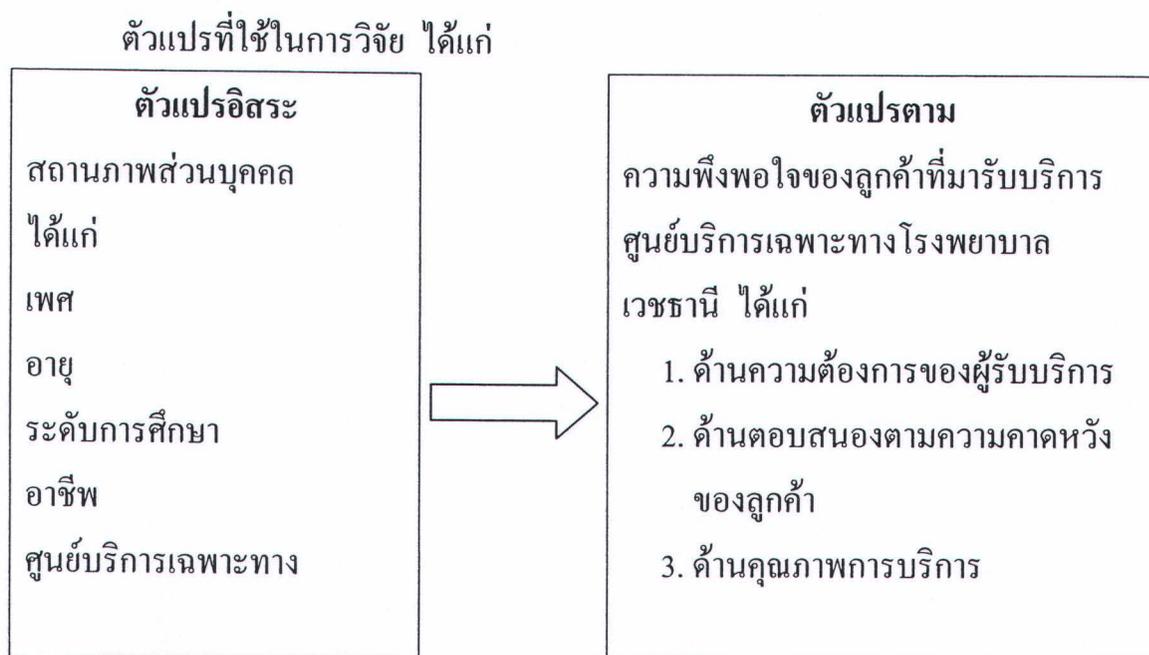
2.3 สุ่มลูกค้าที่มาใช้บริการศูนย์บริการเฉพาะทางโรงพยาบาลเวชธานี ทั้ง 7 ศูนย์ แบบเจาะจงคือเฉพาะลูกค้าที่มาใช้บริการศูนย์บริการเฉพาะทางโรงพยาบาลเวชธานี และยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย

ตาราง 1

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

ศูนย์บริการเฉพาะทาง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ศูนย์ไตเทียม	1,750	28
ศูนย์ตรวจสุขภาพ	4,300	70
ศูนย์ฟื้นฟูข้อเสื่อมเวชธานี	3,200	52
ศูนย์ทันตกรรม Dentalis	5,760	94
ศูนย์ผิวหนังเลเซอร์และความงาม	3,867	63
ศูนย์เบาหวาน ไทรอยด์และต่อมไร้ท่อ	3,020	49
ศูนย์สมองและระบบประสาท	2,700	44
รวม	24,597	400

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ภาพ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามสำรวจ ความพึงพอใจของลูกค้าที่มารับบริการศูนย์บริการเฉพาะทางโรงพยาบาลเวชธานีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการศึกษาข้อมูล ตำรา และการสอบถามจากลูกค้าที่มารับบริการ และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการให้บริการ โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ศูนย์บริการเฉพาะทางที่มาติดต่อ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการ ศูนย์บริการเฉพาะทางโรงพยาบาลเวชธานี ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้รับบริการ

ด้านตอบสนองตามความคาดหวังของลูกค้า ด้านคุณภาพการบริการ จำนวน 26 ข้อ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ข้อคำถามทุกข้อมีลักษณะเป็นข้อคำถามเชิงรับ และมีการให้คะแนน ดังนี้ คือ

- 5 หมายความว่า พึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายความว่า พึงพอใจมาก
- 3 หมายความว่า พึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายความว่า พึงพอใจน้อย
- 1 หมายความว่า พึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความพึงพอใจของลูกค้าที่มารับบริการ ศูนย์บริการเฉพาะทางโรงพยาบาลเวชธานี ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (open-ended question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากตำรา แนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ความพึงพอใจ ความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า คุณภาพในการให้บริการ
2. กำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรทุกตัวในการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) เป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา IOC (Item Objective Conguence Index) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่าน ดังนี้

- 3.1 นางสาวตรี สุขทิศ ผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล
- 3.2 นางสาวฉวี สุขวงษ์ ผู้จัดการศูนย์ทันตกรรม Dentalis

3.3 นางหรรษมน ประสาทแก้ว ผู้จัดการศูนย์เบาหวานไทรอยด์และต่อมไร้ท่อ

3.4 นางสาวจิตาธิปไตย ยงค์ประวัตติ ผู้จัดการศูนย์สมองและระบบประสาท

3.5 นางสาวพรรณงาม เลิศเพ็ญพิภคร์ อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3.6 นางวาสนา สุไลมาน อาจารย์ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนคณาธิปการบริบาล จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence--IOC) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์

จากนั้นนำคะแนนผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์ โดยใช้สูตร (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2550, หน้า 150)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

คือ IOC แทนค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์

$\sum R$ แทนผลรวมของคะแนนการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ

N จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้

2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ควรมีการปรับปรุง

จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.6-1 (ภาคผนวก ก)

4. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม เพื่อดูว่าเครื่องมือนี้มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับลูกค้าที่มาบริการศูนย์อื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบ item-total correlation และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (reliability) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha coefficient) ตามแบบของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และแยกเป็นรายด้านดังนี้ ด้านความต้องการของผู้รับบริการ ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.56-0.77 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.95 ด้านตอบสนองตามความคาดหวังของลูกค้า ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.63-0.75 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.95 ด้านคุณภาพการบริการ ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.62-0.71 และค่าความเชื่อมั่นรายด้าน เท่ากับ 0.95 (ภาคผนวก ก)

5. นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุง เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ เหมาะสม แล้วนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเวชธานีเพื่อขอความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่จัดเตรียมไว้ไปแจกด้วยตนเอง พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ให้เข้าใจตรงกันและขอรับคืนด้วยตนเอง

3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 400 คน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลจำนวน 400 ฉบับ และได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้นจำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และศูนย์บริการเฉพาะทางใช้วิธีคำนวณโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของลูกค้าที่มารับบริการศูนย์บริการเฉพาะทางโรงพยาบาลเวชธานี วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	พึงพอใจมากที่สุด
3.50-4.49	พึงพอใจมาก
2.50-3.49	พึงพอใจปานกลาง
1.50-2.49	พึงพอใจน้อย
1.00-1.49	พึงพอใจน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจของลูกค้าที่มารับบริการศูนย์บริการเฉพาะทางโรงพยาบาลเวชธานี กรณี 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ ใช้สถิติ t test และกรณีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ

ศูนย์บริการเฉพาะทางใช้สถิติวิเคราะห์ทางเดียว (One-way ANOVA) และถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffé

4. การศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการของศูนย์บริการเฉพาะทางโรงพยาบาลเวชธานี เป็นการสรุปความคิดเห็นจากแบบสอบถามปลายเปิดใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อความ และแจกแจงความถี่